

definitivní, je u s p o k o j i v á s l u ž b a. Proto, ukáže-li se, že služba nebyla uspokojivou, nejsou splněny podmínky § 135 vl. nař. a služební poměr se nezmění.

Nesprávný názor dovolací žádosti nemá opory ani ve 2. odst. § 133 vl. nař., kde se stanoví, že se nový služební poměr počíná dnem po dovršení služby s t a n o v e n é v p ř e d c h o z í m o d s t a v c i, neboť i tu se poukazuje na službu takovou, jakou žádá předpis 1. odst. § 135, to jest také uspokojivou.

Zde nutno zdůrazniti, že neprávem si osobuje železniční správa rozhodovati sama s vyloučením soudu o tom, byla-li služba zaměstnance uspokojivou, neboť služební poměr železničních zaměstnanců je poměrem soukromoprávním (§ 1 vl. nař.), jehož veškeré složky a otázky — dojde-li ke sporu — náleží řešiti procesnímu soudu, a uspokojivost služby — jsouc výsledkem služebního výkonu a chování se železničního zaměstnance — jest stejně součástí sporu a jeho řešení, jako jiné sporné okolnosti rozepře.

V otázce, je-li služba uspokojivou, nezáleží na tom, zda železniční správa trestala nebo napomínala zaměstnance pro určité služební závady, o kterých věděla, protože trestání služebních provinění a napomínání zaměstnanců je jen právem, nikoli povinností zaměstnavatele a otázka, jde-li o služební provinění — závadu, posuzovati se musí jen podle toho, zda se služební výkon a chování se zaměstnance srovnává se služebními povinnostmi, jak je předpisuje pro pomocné zaměstnance jejich pracovní řád (§§ 5, 7, 18).

Stejně měřítko platí i tehdy, je-li služební závada zároveň činem trestným podle trestních zákonů, a proto ani tu nezáleží na tom, byl-li zaměstnanec pro takový čin také potrestán soudem či nic.

Podle uvedeného právem uznal odvolací soud, že žalobce přes to, že jeho služba byla delší než 12 let, přece se nestal definitivním podle § 135 vl. nař.

Čís. 15517.

K otázce pravomoci rozsudku o rozvod manželství ve výroku o vině.

(Rozh. ze dne 17. října 1936, Rv I 1853/36.)

Srov. Sb. n. s. čís. 14706.

Žalovaný podal dne 22. srpna 1929 na svoji manželku Ludmilu P-ovou žalobu o rozvod manželství od stolu a lože z její viny; v tomto sporu byl vynesena rozsudek pro zmeškání ze dne 15. října 1929, jímž bylo manželství sporných stran rozvedeno z viny Ludmily P-ové. Rozsudek nabyl právní moci. Dne 3. dubna 1935 podala tehdejší žalovaná, nynější žalobkyně Ludmila P-ová na svého manžela žalobu o rozvod

od stolu a lože z viny žalovaného Václava P-ého. Žalobě této bylo pro nedostavení se žalovaného k prvnímu roku vyhověno a manželství bylo rozvedeno od stolu a lože z viny žalovaného. Tento rozsudek soudu první stolice byl rozsudkem odvolacího soudu potvrzen.

Nejvyšší soud k dovolání žalovaného zrušil rozsudky obou soudů a žalobu odmítl.

D ů v o d y:

Právním uplatňuje žalovaný námitku věci rozsouzené. Věc pravoplatně rozsouzená předpokládá podle §§ 232, 240, posl. odst. a § 411 c. ř. s. totožnost stran a totožnost věci v obou sporech; totožnost věci předpokládá, že právní důvod i žalobní důvod v obou sporech souhlasí. Účelem těchto předpisů jest, aby se bylo vyvarováno možného vydání několika rozhodnutí sobě odporujících v téže věci. Soud má v rozvodovém rozsudku z povinnosti úřední vysloviti, zda jeden nebo druhý manžel, či oba, či žádný z nich je vinen rozvodem. Vyslovil-li soud, že manželství se rozvádí z viny strany žalované, vyslovil tím již také, že strana žalující nemá viny na rozvodu (judicium duplex). Nabude-li takový rozsudek moci práva, jest tím otázka viny na rozvodu mezi manžely s konečnou platností rozhodnuta a nemůže býti předmětem jiného samostatného sporu. Pro otázku tuto řešenou je zcela nerozhodné, zda šlo o rozsudek kontradiktorní či kontumační. Poněvadž manželství sporných stran bylo v průvodním sporu rozvedeno z viny manželky, bylo rozhodnuto v té příčině pravoplatně mezi týmiž stranami a o téže věci. Lze se tedy domáhati změny výroku o vině jen žalobou o obnovu nebo o zmatečnost. O takovou žalobu však tu nejde. Bylo proto vyhověti námitce věci rozsouzené.

Čís. 15518.

Výklad dolarové doložky ve smlouvě nájemní.

(Rozh. ze dne 19. října 1936, Rv II 725/34.)

Srov. Sb. n. s. čís. 14120, 14304, 15100.

Žalobkyně přednesla, že při pronájmu jejích místností žalovaným byla pojata do nájemní smlouvy t. zv. dolarová doložka, a to proto, by žalobkyni, jež považovala hodnotu dolaru za stabilní, kdežto hodnotu koruny čs. nikoliv, byla zaručena stálá výše nájemného a nájemné bylo vyměřeno v určitém poměru Kč k dolaru. Doložka ta zní takto: »Peněžní obnosy podléhají potud měně, pokud má býti použit na ně kurs dolaru, platný dnem splatnosti na pražské burse, a to v případě, když kurs dolaru proti čsl. koruně, a sice v průměru mezi penězi a zbožím, by klesl pod 30, mají býti obnosy, které mají býti placeny, přiměřeně